

Afgjort den 21. september 2023**Tidligere fortroligt aktstykke AX af 21. september 2023. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 27. marts 2024**

166

Transportministeriet. København, den 21. september 2023.

- a. Transportministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at staten over for trafik køberen i den tyske delstat Slesvig-Holsten (NAH.SH) forpligter sig til et årligt dansk bidrag på op til 9 mio. kr. pr. år over en 30-årig periode (svarende til 270 mio. kr. i perioden 2027-2057) til at dække den danske andel af de nødvendige årlige merudgifter til indkøb af to ekstra togsæt og tilpasning af samlet 23 togsæt til brug for regionaltogetrafik over landegrænsen til Tyskland fra december 2027.

Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

Eksistensen af nærværende aktstykke er offentlig, mens indholdet er fortroligt af hensyn til en fortrolig aftale mellem NAH.SH og togleverandøren Alstom. Fortroligheden kan ophæves, når forhandlingsforholdene tillader det. Transportministeriet orienterer Finansudvalget, når fortroligheden kan hæves.

- b. Forligskredsen bag Infrastrukturplan 2035 (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet) har den 6. september 2023 givet transportministeren mandat til at kunne give trafik køberen NAH.SH i Slesvig-Holsten tilsagn om, at den danske stat dækker udgifterne ved indkøb af to ekstra tog samt til indretning af yderligere 21 tog til den grænseoverskridende togtrafik mellem Danmark og Tyskland.

På baggrund af mandatet udarbejdes i samarbejde med NAH.SH et samlet udkast til aftale om, at NAH.SH udfører togtrafikken med udgangspunkt i den præsenterede model for forligskredsen med tyske tog til Tinglev. Hertil er det aftalt, at mulighederne for at forlænge tyske tog længere nord på end Tinglev skal undersøges nærmere.

Den danske del af strækningen er i dag omfattet af Transportministeriets kontrakt med DSB om trafik udført som offentlig service i perioden 2015-2024. På den tyske delstrækning mellem Padborg

og Flensborg kører DSB på kontrakt med NAH.SH, som løber frem til december 2027, hvor de IC3-tog, som i dag anvendes til opgaven, udfases. Den elektriske afløser for IC3-togene, IC5, er ikke udstyret til at kunne køre i Tyskland på grund af forskelle i strømsystemet. Det har derfor været nødvendigt at kigge på alternative løsninger, hvis der også fremover skal køre tog over grænsen på strækningen Tinglev-Padborg-Flensborg.

En løsning, hvor det kommende tyske regionaltogssystem mellem Hamburg og Flensborg bliver forlænget til Tinglev, kræver dels indkøb af to ekstra togsæt og tilpasning af strømsystem til kørsel i Danmark i samlet 23 togsæt, og dels en samlet aftale om den tyske regionaltogskørsel mellem Hamburg og Tinglev med NAH.SH. Aftalen skal fastlægge krav til driften, betaling og administration af aftalens danske del samt vilkår for eventuel opsigelse, herunder håndteringen af de allerede foretagne materieldispositioner i den situation. Et udkast til den samlede aftale forelægges forligskredsen til godkendelse inden underskrift.

Driften af tyske regionaltog mellem Tinglev og Flensborg/Hamburg skal udføres af en operatør, som findes ved et kommende udbud fra NAH.SH i løbet af 2025. Udbuddet vil omfatte to perioder af 15 år begyndende fra december 2027. Med nærværende aktstykke søges der alene hjemmel til at forpligte den danske stat til at betale for den danske andel af indkøbet af det fornødne materiel. Udgiften til selve togdriften over grænsen til Tinglev vil være afhængig af det aftalte mellem danske og tyske parter.

NAH.SH skal udløse optioner i kontrakten med deres togleverandør om det nødvendige togmateriel til driften, førend der er indgået en samlet aftale mellem danske og tyske parter om den tyske regionaltogskørsel mellem Hamburg og Tinglev. Det er derfor nødvendigt, at staten forpligter sig til at dække den danske andel af udgiften til anskaffelse og tilpasning af togmateriellet, som NAH.SH allerede nu skal købe af togleverandøren, hvis det skal være muligt at forlænge det tyske regionaltogssystem til Tinglev.

Den danske andel af udgifterne forbundet med tysk togdrift over landegrænsen til Tinglev er beregnet til 59 pct. af merudgifterne forbundet med forlængelsen af det tyske regionaltogssystem. Andelen er baseret på antallet af kilometer på henholdsvis den danske og tyske del af strækningen mellem Tinglev og Flensborg.

For at muliggøre en aftale om tysk drift på strækningen Tinglev-Padborg-Flensborg fra december 2027 anmodes der om, at staten over for NAH.SH forpligter sig til at dække 59 pct. af de årlige merudgifter, NAH.SH påføres i forbindelse med indkøb af to togsæt og tilpasning af samlet 23 togsæt.

Den årlige merudgift er ikke fastsat endeligt endnu i henhold til finansiering og prisklausuler i kontrakten mellem NAH.SH og deres togleverandør (Alstom). På baggrund af oplysninger fra NAH.SH estimeres den danske andel til materielanskaffelsen at udgøre op til 9 mio. kr. (2023-pl) årligt over en 30-årig periode, svarende til, at staten forpligter sig til at dække op til 270 mio. kr. i perioden 2027-2057.

Betalingsforpligtelsen for den 30-årige periode vil blive reguleret i en aftale mellem den danske stat ved transportministeren og NAH.SH. I praksis forudsættes den danske del af udgiften til enhver tid afholdt af den operatør, som den danske stat har kontrakt med om togtrafik på strækningen Tinglev-Padborg. Aktuelt varetages strækningen af DSB.

Betalingen sker inden for den fastlagte kontraktbetaling og finansieringen forudsættes at ske inden for eksisterende økonomiske rammer til indkøb af togtrafik på § 28.52.01. Indkøb af jernbanetrafik,

DSB (Reservationsbev.). Det indarbejdes i betalingsbetingelserne i den til enhver tid gældende kontrakt, at operatøren skal fremsende dokumentation for betalingen til NAH.SH, inden operatøren kan modtage den pågældende del af kontraktbetalingen. Således sikres det, at i tilfælde af manglende betaling fra operatøren til NAH.SH, kan udgiften til togmateriellet dækkes inden for den økonomiske ramme til indkøb af togtrafik på § 28.52.01. Indkøb af jernbanetraffic, DSB (Reservationsbev.).

Den årlige udgift vil blive genstand for prisopregning frem til leveringstidspunktet med et indeks fastsat i kontrakten mellem NAH.SH og deres togleverandør.

Aktstykket er af hastende karakter, idet den danske stat senest den 30. september 2023 skal oplyse, hvorvidt staten vil forpligte sig til at dække den danske andel af de nødvendige merudgifter til indkøb af to ekstra togsæt og tilpasning af samlet 23 togsæt til brug for regionaltogstrafik over landegrænsen til Tyskland. Transportministeren har afventet modtagelsen af det endelige omkostningsestimat fra NAH.SH, som blev modtaget 15. august 2023, og herefter tilslutningen fra forligskredsen bag aftalen om Infrastrukturplan 2035, som blev opnået den 6. september 2023. Såfremt staten ikke forpligter sig til at dække den danske del af udgifterne senest den 30. september 2023, kan NAH.SH ikke overholde fristen i henhold til NAH.SH's kontrakt med togleverandøren, og det vil ikke være muligt at gå videre med den valgte løsning.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget, idet staten ved aftaleindgåelse med NAH.SH binder sig til en flerårig disposition, jf. Budgetvejledning 2021, pkt. 2.2.10.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at staten over for trafikøbereren i den tyske delstat Slesvig-Holsten (NAH.SH) forpligter sig til et årligt dansk bidrag på op til 9 mio. kr. pr. år over en 30-årig periode (svarende til 270 mio. kr. i perioden 2027-2057) til at dække den danske andel af de nødvendige årlige merudgifter til indkøb af to ekstra togsæt og tilpasning af samlet 23 togsæt til brug for regionaltogstrafik over landegrænsen til Tyskland fra december 2027.

Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 21. september 2023

THOMAS DANIELSEN

/ Thomas Jørgensen

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 21-09-2023

Påtegning fra EL:

Enhedslistens medlem af udvalget kan støtte aktstykket, idet EL forudsætter, at togdrift over grænsen fremover ikke alene er forbeholdt tyske tog. Samme gælder naturligvis for den øvrige togdrift i landet.